

Editorial

Les espècies protegides i amenaçades a Catalunya

A Catalunya, amb el restabliment de la Generalitat a la dècada dels anys vuitanta del segle passat, es va desenvolupar una política pionera pel que fa a la protecció dels espais naturals i de les espècies, la qual va servir de model per a moltes altres comunitats autònomes. Pel que fa les espècies protegides, l'any 1988 s'aprovava la primera llei de protecció dels animals, l'any 1992, amb l'aprovació del PEIN, es protegien nombroses espècies en els espais inclosos en aquest pla, i al 1994 s'aprovava el primer pla de recuperació d'una espècie amenaçada. Més endavant, la implementació de la xarxa Natura 2000 va donar un nou impuls a la protecció de les espècies.

Malgrat l'empenta inicial, no hi ha hagut mai una verdadera política de protecció de les espècies. O més ben dit, si hi havia una política inicial, aquesta ha anat perdent força i, malgrat que s'han anat duent a terme actuacions puntuals força interessants i exitoses, es troba a faltar una planificació global, a escala de país, de la protecció de les espècies. La política de protecció de les espècies, no només ha anat sempre endarrerida en relació amb la política de protecció dels espais naturals, sinó que cada dia que passa es queda més enrere.

Per tot això, la Institució Catalana d'Història Natural, la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans i el Consell de Protecció de la Natura proposen reflexionar sobre com s'han fet les coses i, especialment, com afrontar els nous reptes que ara es

plantegen, que en el cas de les espècies protegides i amenaçades són molts i no es poden postergar indefinidament.

És en aquest sentit que aquestes tres institucions col·laboren en l'elaboració d'un informe sobre les espècies protegides i amenaçades a Catalunya a partir de les aportacions dels principals experts en la matèria. Un cop elaborat, es preveu lliurar-lo al Consell de Protecció de la Natura amb l'objectiu que l'aprovi, el trameti als responsables polítics i tècnics competents en la matèria i vetlli per l'aplicació i correcte desenvolupament de les propostes que s'hi fan.

Aquest informe s'ha d'entendre, doncs, com un component més del treball que el Consell de Protecció de la Natura ha anat desenvolupant d'ençà la seva constitució aviat farà vint-i-cinc anys, però també com un element de reflexió sobre la necessitat de recuperar i aplicar una verdadera política de protecció de les espècies a Catalunya.

De manera similar, l'any 2011 el Consell de Protecció de la Natura va elaborar un **informe sobre els espais naturals protegits** i és d'esperar que tingui continuïtat amb nous informes sobre altres qüestions com la connectivitat ecològica, el paisatge, les espècies introduïdes, etc.

Si esteu interessats a contribuir en l'elaboració d'aquest informe, contacteu amb la **Secretaria de la ICHN**, on us informaran com participar-hi. ■

1a Jornada sobre Documentació Ambiental a Catalunya: Gestió, Difusió i Cooperació

Primera Jornada sobre documentació ambiental a Catalunya: gestió, difusió i cooperació. Dimecres 29 d'octubre de 2014, a la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.

Cursos naturalistes

Els macroinvertebrats de les aigües dolces

Els dies 5 i 6 de juliol es va realitzar, al Museu de les Terres de l'Ebre, el curs «Els macroinvertebrats de les aigües dolces. Taxonomia, biologia i ecologia». El curs, organitzat conjuntament per la Institució Catalana d'Història Natural i el Museu de les Terres de l'Ebre, formava part del programa de cursos naturalistes que cada any organitza la Institució.

Al llarg dels dos dies que va durar el curs, els participants van poder observar la gran biodiversitat d'invertebrats que amaguen les nostres aigües dolces, i a les sessions teòriques i a les pràctiques van aprendre a reconèixer els principals grups de macroinvertebrats aquàtics que podem trobar als rius i basses de Catalunya. Al llarg del curs van comprovar el destacat paper que aquest grup d'animals juga dins dels ecosistemes aquàtics i el seu rol com a organismes bioindicadors de la qualitat de les aigües.

Dins de les sessions teòriques s'explicaren les principals característiques que defineixen la taxonomia, biologia i ecologia i els

mètodes d'estudi d'aquests invertebrats, posant un especial èmfasi en aquells grups més coneguts: insectes (odonats, heteròpters i coleòpters), crustacis (gambetes i crancs de riu) i mol·luscs. La teoria es complementà amb un seguit de sortides de camp als principals espais naturals humits de les Terres de l'Ebre: el Parc natural del delta de l'Ebre, el Parc natural dels Ports i el riu Ebre. En aquesta part pràctica es mostrejaren una gran varietat d'ambients aquàtics com ullals, arrossars, basses, grans rius com l'Ebre i rius mediterranis com el riu Estrets. ■

Delegació del Bages

Sortides naturalistes guiades

Tosa d'Alp (PN Cadí-Moixeró). L'ascensió a la Tosa d'Alp des del mirador de l'Orri, el 12 de juliol, significà la cloenda del curs 2013-14 de sortides naturalistes guiades. L'itinerari a peu s'inicià al trencall del mirador de l'Orri, al km 14,5 de la carretera de Bagà a coll de Pal, seguint la ruta del trencapinyes recomanada pel Parc Natural. Vam desviar-nos per visitar les restes de l'exploració minera de barita, el mineral blanc de sulfat de bari que es troba reomplint grans esquerdes i antigues cavitats a la roca calcària devoniana. A més de barita hi ha el mineral de coure malaquita, de color verd, i evidentment calcita. Aquest entorn rocós és pròdig en plantes rupícules com la corona de rei (*Saxifraga longifolia*) i la seva parenta menor l'onosma borda (*S. paniculata*), el púdol de roca (*Rhamnus pumilus*) de formes tortuoses, el xuclamel de roca (*Lonicera pyrenaica*), una crucífera de flors grogues

i fulles grisenques anomenada *Alyssum alpestre* ssp. *serpyllifolium*, la cargola de roca (*Erodium foetidum* ssp. *glandulosum*) amb els dos pètals superiors tacats que la identifiquen com la mateixa subespècie que al Montcau, o bé la silene pedrera (*Silene saxifraga*) de fulles linears i enganxoses.

Seguint amunt es creua el bosc de pi negre, un tram de tarterera on cal estar atents a la presència de més i més plantes diferents, i s'arriba a la zona oberta de prats rasos de Comafloriu. Una pujada encara més dreta enllaça amb la carena principal que cal seguir a l'oest per assolir el cim de Tosa d'Alp (2531 m). L'alternança entre calcàries devòniques i pissarres carboníferes enriqueix la flora. A algunes calcàries s'hi reconeixen restes de coralls i de cefalòpodes que l'esquitxen en forma de nòduls; són les cèlebres calcàries griotte.

L'objectiu principal de la sortida va ser reconèixer algunes de les nombroses plantes muntanyenques que fan del Parc Natural del Cadí-Moixeró, i en particular de l'entorn de Tosa d'Alp, l'àrea de Catalunya més rica en endemismes i plantes amenaçades, un veritable hot spot de biodiversitat (Sáez L., Aymerich P. & Blanché C., *Llibre vermell de les plantes vasculares endèmiques i amenaçades de Catalunya*). D'entre les plantes endèmiques dels Pirineus, efectivament, vam trobar-hi el corniol hirsut (*Aquilegia viscosa* ssp. *montsiciana*) lluint les flors blaves grans i visto-

Jornades «La salut i els espais naturals». 22 i 23 de setembre a l'Auditori de La Pedrera, Barcelona. Les jornades s'adrecen a professionals del món sanitari, als gestors dels espais naturals, tècnics municipals, als divulgadors de ciència i natura i a la ciutadania interessada. Cal inscripció prèvia (gratuïta) a territori@fcatalunyalapedrera.com

ICHN=Bages a la mina de barita de coll de Pal

(Continua)

ses, constituïdes per 5 peces periàntiques acabades cadascuna en un esperó corbat i inclinades avall; el julivert d'isard (*Xatardia scabra*) que treu un tronxo gruixut amb la umbel·la entre les pedres de la tartera; i *Saxifraga pubescens* que sota la volta de flors amaga una roseta de petites fulles digitades i enganxoses. Moltes més plantes les acom-

ja els llegums granatosos inflats ... i tantes d'altres! Als pendents rocosos i assolellats creixia el tragacant de muntanya (*Astragalus sempervirens*), una mata espinosa, i a la roca *Saxifraga media*, amb port a mig camí entre *S. longifolia* i *S. paniculata* i la tija amb un matís rogenç. Impossible però enumerar totes les plantes; per una llista sencera cal consultar Vigo J., Soriano I., Carreras J., Aymerich P., Carrillo E., Font X., Masalles RM. & Ninot JM., Flora del Parc Natural del Cadí-Moixeró i de les serres veïnes.

La part alta del massís és ocupada per extensos prats on pasturen vaques, cavalls i ovelles, i també ramats salvatges d'isards. Durant la baixada a coll de Pal, sortint de l'itinerari freqüentat pels excursionistes vam trobar-nos amb un ramat d'una cinquantena d'isards que, mantenint-se a una distància prudent, ens miraven encuriósits.

Julivert d'isard (*Xatardia scabra*)

Isards a Comafloriu

panyaven, cadascuna d'elles amb les seves particularitats. De la carena de Tosa d'Alp ressenyem l'artemisa de muntanya (*Artemisia umbelliformis*) que a la regió dels Alps francesos s'utilitza per aromatitzar el licor gènépi; *Androsace villosa*, una primulàcia de delicada i abundosa florida; el ranuncle de pedrusca (*Ranunculus parnassifolius*) amb la roseta de fulles ovades de nervis paral·lels; l'espunyidella pirinenca (*Galium pyrenaicum*), minúscula, amb fulles i flors de 4 pètals amb reflexos argentats, l'erísim nan (*Erysimum sylvestris* ssp. *pyrenaicum*), una crucífera en petit coixinet cobert de flors grogues que no s'ha de confondre amb la gregòria (*Vitaliana primuliflora*), una primulàcia de flors també grogues però en tub; el gavó alpi (*Ononis cristata*) mostrant

La sortida acabà amb la celebració de fi de curs. Hi hagué premis en reconeixement a les actituds positives, simpàtics ninots fets de buata en rèplica dels tres guies habituals i un bon berenar. ■

Els ninots dels guies de les sortides

10 anys de sortides naturalistes

La delegació del Bages de la ICHN ha completat 10 anys ininterromputs, del 2004 al 2014, de sortides naturalistes guiades; de l'ordre d'un centenar de sortides a espais naturals de Catalunya i eventualment més enllà. Per aquest motiu divendres 18 de juliol vam trobar-nos al centre cultural el Casino, on a més es va visitar col·lectivament l'exposició «Formes i Textures de la Natura». Durant la sessió vam recordar amb imatges alguns dels episodis de les sortides amb protagonistes majoritàriament més joves: el contrast als Monegros entre el fangueig i la mullena a Juvierre i el sòl guixenc sota un sol de justícia a Bujaraloz, els descensos

inacabables dels Ports de Tortosa-Beseit i del Port del Comte, la pedregada al Canigó i l'aigua a bots i barrals al Gra de Fajol, la tranquil·litat del mar a l'hivern, els escurçons a mig camí, el roure de Giol, el pi d'en Xandri, l'olivera lo Parot, el castanyer de can Cuc i lo faig Pare, i tantes experiències que han deixat una extensa geografia sentimental. De record hi hagué coixinets d'espígol (*Lavandula angustifolia*) i una típica navalla Pallarès amb la inscripció ICHN Bages – sortides 2004-2014, que es manté de regal de benvinguda a nous socis. Seguidament es van anunciar les sortides pel curs 2014-15. ■

L'exposició «**Formes i textures de la natura**», actualment es pot visitar a la Piscifactoria del Pont de Suert.

Del 3 al 21 de novembre s'exposarà al Centre Excursionista de Terrassa (carrer Sant Llorenç 10), on es podrà veure els dies laborables de les 6 de la tarda a 2/4 de 10 del vespre.

Delegació d'Osona - GNO

Projecte Gat Fer

Durant aquest 2014, la delegació d'Osona de la ICHN (Grup de Naturalistes d'Osona - GNO) ha continuat el Projecte Gat Fer. Aquest animal, de nom científic *Felis silvestris*, és l'únic felí autòcton de Catalunya però es fa molt difícil estudiar-lo a causa de la seva poca densitat, activitat principalment nocturna i el seu comportament esquiu. És per això que al nostre país desconeixem la seva distribució exacta i no hi ha tampoc cap

dada del seu grau d'introgressió genètica amb el gat domèstic, que és un dels perills principals per a la seva conservació.

En l'estudi que es porta a terme al nord de la comarca d'Osona, enguany s'han col·locat 6 càmeres de fototrampeig que han obtingut 34 fotografies de gat salvatge, dels quals s'han pogut identificar almenys 3 individus diferents. També hem detectat la presència de gat domèstic en 14 fotos. D'altra banda, s'han col·locat 6 càmeres més a la zona del nord-oest del Montseny que no han aconseguit captar cap imatge de gat fer.

A part de les imatges de gat salvatge, també s'han obtingut imatges d'altres espècies que hi conviuen com són el porc senglar (*Sus scrofa*), el cabirol (*Capreolus capreolus*), la guineu (*Vulpes vulpes*), la geneta (*Genetta genetta*), el toixó (*Meles meles*), la fagina (*Martes foina*) i a destacar, algunes imatges de marta (*Martes martes*) i una mostrela (*Mustela nivalis*). ■

Atlas de la Flora dels Pirineus. Els interessats en la botànica, ja poden consultar l'Atlas de la Flora dels Pirineus, una pàgina web que recull els mapes de distribució i les fitxes biològiques de les plantes vasculares pirinenques, tot i que encara es presenta en una versió preliminar que s'anirà completant.

El Consell Directiu

En la seva reunió ordinària del 3 de setembre, el Consell Directiu de la Institució va aprovar la proposta de constitució d'una nova delegació territorial que s'anomenarà Delegació de la Serralada Litoral Central i que centrarà la seva actuació a l'entorn d'aquesta serralada, entre el Besòs i la Tordera. Aquesta proposta ha estat promoguda per un grup de socis relacionat amb la Secció de Ciències Naturals del Museu de Mataró amb l'objectiu d'ampliar el seu àmbit de treball i fer-lo extensiu als altres socis de la Institució interessats, motiu pel qual properament es farà un acte de presentació pública d'aquesta nova delegació.

Entre altres acords, el Consell Directiu també va decidir trametre una carta al director de TV3 sol·licitant-li que reconsideri la

decisió de suprimir el programa El Medi Ambient, atès l'interès i la utilitat que ha tingut aquest programa durant els seus més de vint-i-dos anys d'emissió i que encara pot continuar tenint en el futur, ja que ha estat un dels pocs canals que les entitats dedicades a la recerca i la conservació de la natura han tingut per fer arribar els resultats dels seus treballs al conjunt de la societat.

En aquesta reunió també s'ha tractat la proposta aprovada per l'IEC de tancar els locals del carrer Maria Aurèlia Campmany i traslladar novament les secretaries de les societats filials a l'edifici del carrer del Carme. La Institució demanarà més informació a l'IEC de com s'ha de produir aquest trasllat i que garanteixi que aquest trasllat no afectarà negativament la seva activitat. ■

Representants en organismes i institucions

Junta de Protecció del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa

La reunió de la Junta de Protecció del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa del 14 de juliol, va ser la primera que va presidir el director general de Medi Natural i Biodiversitat, Antoni Trasobares, des que va ser nomenat, pel fet que hi estava legalment obligat per un dels punts de l'orde del dia, de caire urbanístic. Es va dur a terme al Molí Fondo, una antiga fàbrica de paper, ara propietat de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, situada a la llera del Fluvià, al costat d'una gran resclosa, en un indret que conjuga uns valors geològics i paisatgístics excepcionals.

El director del parc va presentar la proposta de pressupost i de programa d'actuació. Va destacar en positiu el fet que, després de dos anys consecutius de pressupost d'inversions zero, enguany es disposava d'un petit pressupost pel capítol VI i també hi havia un lleuger increment en les subvencions a particulars i ens locals. Va deplorar que el pressupost actual no arribava a la meitat del que el parc tenia abans de la crisi, que l'equip de gestió també s'havia reduït notòriament, i que les normes actuals l'anaven reduint cada vegada més (les places de treballadors que s'han jubilat ja no es cobreixen).

(Continua)

LA VANGUARDIA.COM Natural Natural

Aquest estiu, *La Vanguardia.com Natural*, ha publicat diverses entrevistes a reconeguts naturalistes, entre els quals cal destacar a **Salvador Maluquer** i **Jordi Sargatal**. També ha publicat un article sobre l'efectivitat dels espais naturals protegits signat per **Josep Maria Mallarach**.

A la votació del pressupost i programa d'actuació, els tres representants de l'IEC, igual que han fet els darrers deu anys, es van abstenir, i pels mateixos motius que han explicat cada any, és dir, que com que el parc no ret comptes dels resultats de la gestió de l'any precedent, no poden aprovar la proposta de prioritats assignades en el pressupost i el programa d'actuacions amb un acte de fe. Josep M. Mallarach va indicar que trobava anòmal presentar el pressupost i programa d'actuacions de l'any el mes de juliol i va demanar que el de l'any vinent es presentés a la Junta abans d'acabar l'any. Lluís Paluzié va recordar al director general que la deixadesa en les inversions patrimonials ve de llarg, ja que des del 1991 el parc no ha adquirit cap propietat, motiu pel qual la majoria de reserves naturals segueixen essent de propietat privada.

Un representant de l'IEC va demanar al director del parc natural, quina era la tipologia d'informes preceptius que tenia més

incompliments. Francesc Xavier Puig va respondre que la majoria d'incompliments d'informes preceptius al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa són —amb gran diferència— els aprofitaments forestals, sobretot en finques que tenen un pla tècnic de gestió aprovat, perquè extreien més del doble del que tenien autoritzat i que aquest hivern n'havien hagut d'aturar una colla. El director general va prendre nota d'aquests problemes, però no es va comprometre a res per a fer-hi front. En el torn de paraules va aflorar un debat crític sobre la gestió forestal, tant del parc natural, com del veí EIN de l'Alta Garrotxa.

També es va demanar que es fessin públiques les actes de les reunions dels òrgans rectors dels espais naturals protegits. El subdirector general de Biodiversitat, Ignasi Rodríguez, va respondre que havien decidit fer públics els acords, acompanyats de les seves justificacions, d'ara endavant, però no les deliberacions. ■

Consell de Protecció de la Natura

Durant el 2014 l'activitat del Consell de Protecció de la Natura s'ha reactivat considerablement a causa de l'increment de sol·licituds d'informes preceptius. Entre aquests informes destaquen els relacionats amb el Pla General de Política Forestal, el qual es va informar negativament perquè es considerava que no s'adaptava a les necessitats actuals de la gestió dels espais forestals, i amb la revisió del Pla Especial de Protecció i Millora del Parc Agrari del Baix Llobregat, amb relació al qual es feien tot un seguit de propostes per reforçar la implicació del Parc Agrari en la conservació i la gestió dels diferents components del seu medi natural.

També s'ha informat el projecte de Decret pel qual s'estableix el règim temporal de les autoritzacions excepcionals per a la captura en viu i tinença d'ocells fringíl·lids per a la cria en captivitat. En aquest informe s'insisteix, com en els nombrosos informes emesos amb anterioritat sobre aquesta temàtica, que caldria aturar de manera definitiva aquesta pràctica, i el Projecte d'Acord de Govern pel qual es declaren les Zones Especials de Conservació de la regió biogeogràfica mediterrània, amb relació al qual es manifesta que actualment hi ha un dèficit de gestió en aquests espais i que es considera que aquest

nou instrument de gestió que es proposa aprovar no el resoldrà.

Actualment, s'està treballant en un nou informe sobre una qüestió força controvertida: l'Avantprojecte de Llei, pel qual es declara d'interès públic i s'aprova el projecte «el-Bulli 1846». Malgrat que l'informe corresponent no ha estat encara emès, el Consell de Protecció de la Natura difícilment podrà acceptar el desenvolupament d'un projecte que representi, de fet, la retallada d'un espai natural de protecció especial, especialment perquè la normativa vigent no ho admet.

Finalment, i en relació amb la preocupació manifestada recentment per diverses entitats i experts en la protecció de la natura relativa a les tales i actuacions forestals programades en diversos boscos madurs inclosos a l'Inventari de boscos singulars de Catalunya, s'ha d'esmentar que el Consell de Protecció de la Natura (CPN), reunit en sessió plenària el dia 17 de juliol de 2014, va aprovar una moció en la qual es considera que s'hauria de deixar que aquests fragments d'ecosistemes forestals madurs evolucionessin de manera natural, admetent només les mesures de seguiment i de manteniment puntual necessàries per assegurar-ne la preservació. ■

Societats adherides

Societat Catalana d'Herpetologia

La Societat Catalana d'Herpetologia, ha organitzat la «XVenes Jornades Herpetològiques Catalanes», que se celebraran, a Sant Feliu de Codines, del 10 a 12 d'octubre. En aquesta edició, hi haurà exposicions sobre fauna neotropical i del nord d'Àfrica i l'Orient mitjà, a més de diversos estudis realitzats a casa nostra, de balanç de projectes de recuperació d'espècies emblemàtiques

i / o amenaçades, com la tortuga de terra (*Testudo hermanni*) i el trítol del Montseny (*Calotriton arnoldi*), entre d'altres, així com algunes revisions generals sobre grans grups o bé estudis de caire més transversal.

Per a més informació i inscripcions, truqueu a Daniel Fernández (637 292 084), o bé consulteu el [web de la SCH](#). ■

Butlletí de la ICHN

Ja s'ha endegat el *Butlletí de la ICHN*, número 78. Tal com vam anunciar, [els primers articles](#) ja es poden consultar al web de la ICHN.

La vida al riu Francolí: els humans i els sistemes aquàtics. ORTIZ, JESÚS [ed.]. 2014. Tarragona: Publicacions URV.

Defensa del patrimoni natural

La conservació del patrimoni natural a Catalunya

Recentment, s'han publicat els resums de les ponències presentades el 29 de març de 2014 a la jornada «La conservació del patrimoni natural a Catalunya» amb el propòsit de facilitar la divulgació de les dades i de les reflexions que van sorgir durant aquesta jornada. **La versió digital** es pot descarregar des del web de la ICHN; també s'ha imprès un nombre limitat d'exemplars, motiu pel qual si algú està interessat a disposar-ne pot recollir-los a la Secretaria de la ICHN.

Aquesta publicació s'ha tramès en format imprès a la major part de responsables dels organismes públics catalans relacionats amb

la conservació de la natura. En aquest sentit cal recordar que el 25 de juny passat, el president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, va convocar els presidents de l'IEC i de la ICHN, Joandomènec Ros i Joan Pino, en resposta a la carta en què se li va trametre el text de la Declaració acompanyada de la llista de les entitats adherides fins aleshores. Li varen exposar la desproporció de les retallades en matèria de patrimoni natural, els problemes derivats de la ubicació de les polítiques sobre patrimoni natural dins l'estructura de la Generalitat i el consens ampli i divers amb què compta la Declaració. ■

Congressos i reunions

Tenth International Congress on Rudist Bivalves

Del diumenge 22 al divendres 27 de juny es va celebrar el Tenth International Congress on Rudist Bivalves, organitzat per la Universitat Autònoma de Barcelona, el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, i la Institució Catalana d'Història Natural. Varen participar-hi un total de 43 investigadors, procedents d'Espanya, França, Itàlia, Alemanya, Anglaterra, Croàcia, Turquia, Tunís, Egipte, Emirats Àrabs Units, Iran, Xina, Japó, Mèxic, Jamaica, Puerto Rico, i Estats Units d'Amèrica del Nord; la majoria, de centres universitaris o museus, però també altres de serveis geològics nacionals i de la indústria del petroli.

El diumenge 22 es va fer una sortida pre-congrés, per mostrar els rudistes del Cretaci superior del Berguedà. Amb 19 participants i liderat per Enric Vicens, Josep M. Pons i Oriol Oms, es visitaren els afloraments de l'Espà, Peguera, Rasos de Peguera i Vilaformiu, a més de fer una parada al jaciment d'icnites de dinosaures de Fumanya.

Del dilluns 23 al dimecres 25 al migdia, es van desenvolupar les sessions científiques al Centre de Convencions de l'Hotel Campus de la Universitat Autònoma de Barcelona: inauguració del congrés; sessions orals i pòster sobre fàcies, estratigrafia i paleobiogeografia de rudistes; sobre taxonomia i evolució de rudistes; i sobre els rudistes de Pirineus; discussió final i clausura del congrés. Un total de 21 presentacions orals i 15 presentacions pòster.

Del dimecres 25 a la tarda fins el divendres 27 es va fer la sortida postcongrés per

mostrar els rudistes del Cretaci superior de la Noguera i el Pallars Jussà. Amb 22 participants i liderat per Josep M. Pons i Enric Vicens, es visitaren els afloraments de les Serres Marginal, els de la Serra de Montsec i el de les Collades de Basturs.

El volum de resums de les comunicacions va ser imprès pel Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona i, en edició digital, es pot baixar de la pàgina web del congrés.

Coïncidint amb la data de celebració del congrés, es va publicar, al número 20 de *Treballs del Museu de Geologia de Barcelona*, la revisió dels rudistes tipus i figurats de la Col·lecció Vidal conservats al Museu de Geologia de Barcelona [Pons, J. M., Vicens, E., Troya, L., Lucena, G. 2014. Luis Mariano Vidal (1842-1922) rudist taxa revisited. *Treb. Mus. Geol. Barcelona*, 20: 45-72]. **Aquest article es pot descarregar** del portal de publicacions científiques del web del Museu de Ciències Naturals de Barcelona. ■

Ecologia i conservació dels ocells forestals: Un manual de gestió de la biodiversitat en boscos catalans.

CAMPRODON, JORDI. 2013. Solsona: Centre Tecnològic Forestal de Catalunya; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya. 225 p.

Congrés «Reconstructing the Terrestrial End-Cretaceous Paleoenvironments in Europe»

Els propers 16 a 20 de setembre de 2014 tindrà lloc a Tremp el congrés «Reconstructing the Terrestrial End-Cretaceous Paleoenvironments in Europe», organitzat per l'Institut Català de Paleontologia, les universitats

Autònoma de Barcelona i de Saragossa i l'INGV (Roma). Aquest congrés es dedica als darrers avenços en el coneixement del registre continental de finals del Cretaci, amb aproximació diversa, amb aspectes com

(Continua)

la Paleontologia, la Geologia, Geocronologia i altres. Els Pirineus han estat objecte de diversos treballs geològics i paleontològics en les roques del Garumnià. Aquestes roques i els fòssils que contenen han generat molt de coneixement sobre l'evolució paleoambientals que tingué lloc durant els darrers 5 milions d'anys abans de l'extinció del límit Cretaci-Terciari, que comportà l'extinció dels dinosaures entre molts altres organismes. Les successions pirinenques són un referent euroasiàtic per a començar a comprendre aquest fascinant episodi de la història geològica de la Terra.

Tremp, indret de llarga tradició geològica, acull aquest congrés. Les sessions Tindran lloc al nou edifici del ICGC (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya). Durant el congrés es farà una visita a diversos indrets de l'entorn de Tremp i Isona. Després del

congrés es realitzarà una excursió per a visitar els afloraments i jaciments del Garumnià de Coll de Nargó i l'Alt Berguedà.

A banda del programa científic, la ICHN col·labora en la realització d'activitats divulgatives diverses entre les quals dues sessions científiques obertes al públic. La primera serà el dimecres 17 de setembre al vespre, a càrrec de José Ignacio Canudo de la Universitat de Saragossa, qui pronunciarà la conferència «Un mundo a punto de desaparecer. Los dinosaurios pirenaicos». La segona, el divendres 19, a càrrec de Luis Rey, il·lustrador hispano-mexicà resident a Londres, que parlarà una sobre la recreació dels dinosaures.

Ambdós conferencians, de gran prestigi professional, dediquen gran part de la seva activitat a la divulgació. ■

Recull de legislació

Andorra

Decret del 13-08-2014 d'aprovació del Reglament de gestió i caça de l'isard. BOPA número 49 de 20 d'agost de 2014.

Decret del 13-08-2014 d'aprovació del Reglament d'aplicació de la Llei de caça. BOPA número 49 de 20 d'agost de 2014.

Decret del 13-08-2014 d'aprovació del Reglament de gestió i caça d'espècies sotmeses a pla de caça en terreny cinegètic comú. BOPA número 49 de 20 d'agost de 2014.

Ordre ministerial relativa a l'aplicació d'un pla de caça sobre la població de muflons en terreny cinegètic comú per a la temporada 2014-2015. BOPA número 49 de 20 d'agost de 2014.

Ordre ministerial relativa a l'aplicació d'un pla de caça sobre la població d'isards en terreny cinegètic comú per a l'any 2014. BOPA número 49 de 20 d'agost de 2014.

Ordre ministerial relativa a l'aplicació d'un pla de caça sobre la població de cabirols en terreny cinegètic comú per a la temporada 2014-2015. BOPA número 49 de 20 d'agost de 2014.

Catalunya

ACORD GOV/92/2014, de 17 de juny, pel qual s'aprova el Pla general de política forestal 2014-2024. DOGC número 6647 de 19 de juny de 2014.

RESOLUCIÓ AAM/1723/2014, d'11 de juliol, per la qual es modifica la Resolució AAM/669/2014, de 21 de març, per la qual es fixen les espècies objecte d'aprofitament cinegètic, els períodes hàbils de caça i les vedes especials per a la temporada 2014-2015 en tot el territori de Catalunya. DOGC número 6671 de 24 de juliol de 2014.

País Valencià

CORRECCIÓ d'errades de l'Orde 10/2014, de 26 de maig, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es modifiquen els annexos del Decret 213/2009, de 20 de novembre, del Consell, pel qual s'aproven mesures per al control d'espècies exòtiques invasores a la Comunitat Valenciana i es regulen les condicions de tinença d'espècies animals exòtiques invasores. DOCV número 7301 de 23 de juny de 2014.

ORDE 12/2014, de 5 de juny, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es fixen, per a la temporada 2014-2015, els períodes hàbils i les normes de caça en les zones comunes, i s'establixen altres regulacions en els vedats de caça i en les zones de caça controlada a la Comunitat Valenciana. DOCV número 7298 de 18 de juny de 2014.

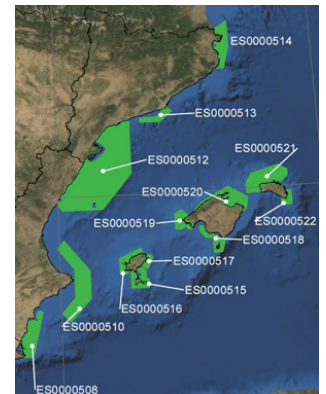
DECRET 101/2014, de 27 de juny, del Consell, pel qual es declara Paratge Natural Municipal l'enclavament denominat Los Chorradores, al terme municipal de Navarrés. DOCV número 7307 d'1 de juliol de 2014.

LLEI 3/2014, d'11 de juliol, de la Generalitat, de Vies Pecuniàries de la Comunitat Valenciana. DOCV número 7319 de 17 de juliol de 2014.

Estat

Orden AAA/1260/2014, de 9 de julio, por la que se declaran Zonas de Especial Protección para las Aves en aguas marinas españolas. BOE número 173 de 17 de julio de 2014.

Orden AAA/1299/2014, de 9 de julio, por la que se aprueba la propuesta de inclusión en la lista de lugares de importancia comunitaria de la Red Natura 2000 de los espacios marinos ESZZ16001 Sistema de cañones submarinos occidentales del Golfo de León, ESZZ16002 Canal de Menorca, ESZZ12002 Volcanes de fango del Golfo de Cádiz y ESZZ12001 Banco de Galicia. BOE número 176 de 21 de julio de 2014.

ZEPA marines.

LIC Sistema de canons submarins occidentals del golf de Lleó.

LIC Canal de Menorca.

Vols rebre el NOTÍCIES més aviat, en color i amb enllaços als documents anunciats?

Contacta amb la Secretaria de la Institució (ichn@iec.cat) i demana la versió en format pdf!

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

fundada el 1899

ICHN
Institució Catalana
d'Història Natural

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Redacció: ICHN
C. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 933 248 582
Fax 932 701 180
A/e: ichn@iec.cat
A/I: <http://ichn.iec.cat>

Imprimeix: IMPREMTA BADIA, SL
ISSN: 2339-5672
Maqueta: Albert Beltran
Dipòsit Legal: B.39829-1995

Agenda

Sessions científiques

17 de setembre de 2014, a les 19 h, a l'Epicentre (Trepç), *Un mundo a punto de desaparecer. Los dinosaurios pirenaicos*, a càrrec de JOSÉ IGNACIO CANUDO, de la Universitat de Saragossa

Divendres 19 de setembre de 2014, a les 19 h, a la sala d'actes de l'Ajuntament de Trepç, *La recreació dels dinosaures*, a càrrec de LUIS REY, il·lustrador.

Dijous 27 de novembre de 2014, a les 20 h, a la sala d'actes del Centre Excursionista de Terrassa (c. de Sant Llorenç 10, Terrassa). *Garanteixen el parcs naturals de Catalunya la protecció del patrimoni natural? Com podrien millorar?*, a càrrec de JOSEP MARIA MALLARACH.

Delegació del Bages

Sortides naturalistes guiades:

Dissabte 11 d'octubre, de 7.15 a 21 h. *Gósol, la font de Torrentsenta i el pont Cabradís* (Berguedà).

Dissabte 8 de novembre, de 8.15 a 20 h. *Les esquerdes de la Freixeneda* (Osona, Garrotxa).

Dissabte 13 de desembre, de 8.15 a 19 h. *De Manresa al coll d'Estenalles per la vall de la riera de Mura* (Bages).

Cal inscriure-s'hi a l'adreça ichnbages@gmail.com o bé al telèfon 933 248 582 de la Secretaria de la ICHN.

Delegació d'Osona - GNO

Divendres 26 de setembre de 2014. *Els ratpenats*. Punt de trobada, a les 19 h, al Museu del Ter (Passeig del Ter, 2. Manlleu).

Dissabte 11 d'octubre de 2014. *La geologia i el fòssils*. Punt de trobada, a les 10 h, a l'aparcament del Parc de les Set Fonts (Sant Julià de Vilatorça).

Dissabte 25 d'octubre de 2014. *Micromamífers i mamífers carnívors*. Punt de trobada, a les 10 h, a la Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Frares (c. de la Laura, 13. Vic).

Dissabte 15 de novembre de 2014. *Els bolets*. Punt de trobada, a les 9 h, a la Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Frares (c. de la Laura, 13. Vic).

Les sortides són gratuïtes però cal preinscripció prèvia a través dels correus electrònics cerm@museudeliter.cat, info@gno.cat, o del telèfon 93 851 51 76. Els desplaçaments es faran en vehicles particulars.

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de Natura

Dimecres 15 d'octubre de 2014, a les 19 h, a la sala Pere Corominas de l'IEC. Sessió audiovisual. *10 anys sense el Dr. Margalef*, a càrrec de MERCÈ DURFORT, RAMON FOLCH i ALBERT MASÓ.

Societat Catalana d'Herpetologia

Del 10 a 12 d'octubre de 2014, a Sant Feliu de Codines, *XVenes Jornades Herpetològiques Catalanes*. Per a més informació i inscripcions, truqueu a Daniel Fernández al telèfon 637 292 084, o bé adreueu-vos a sch@soccathep.org o al web de la SCH.

Sessió conjunta CREAM - SCB - ICHN

Dimarts 11 de novembre de 2014, a la sala Prat de la Riba de l'IEC, sessió conjunta CREAM-SCB-ICHN, amb el títol *Què hem après dels incendis del 1994?*. El programa, es podrà consultar, pròximament, al web de les tres entitats.

Han col·laborat en la redacció d'aquest NOTÍCIES:

Jordi Badia, Josep Germain, Pere Luque, Josep Maria Mallarach, Oriol Oms, Josep M. Pons, Andreu Salvat, Ferran Sayol, Florenci Vallès i Enric Vicens.